

CULEMBORG IN BEWEGING

Sport- en beweegbeleid 2025-2030

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Reikwijdte en beoogde werking	5
1.3. Totstandkoming	5
1.4. Leeswijzer	5
2 Visie op sport en bewegen	6
3 Wat willen we bereiken?	8
3.1. Ambitie en doelen 'gezondheid' uit de Koers Sociaal Domein	8
3.2. Huidige opgaven voor sport & bewegen	8
3.3. Ambitie sport & bewegen in Culemborg	9
3.4. Concrete doelen sport & bewegen	10
4 Wat gaan we daarvoor doen?	11
5 Wat mag het kosten?	15
6 Hoe weten we of het goed gaat?	17
6.1. Monitoring van beleidsdoelen 'gezondheid'	17
6.2. Monitoring van de uitvoering	18
Bijlage I – Werkplan Lokaal Sportakkoord II	20
Bijlage II – Werkplan Gezond Actief Culemborg	22
Bijlage III – Beleidsindicatoren 'gezondheid'	23

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan 'Culemborg in beweging 2025-2030'. Een compleet plan dat alles verbindt wat nodig is om meer inwoners te laten bewegen. En dat is belangrijk, want mensen die bewegen, leven langer gezond. In dit plan komen de doelstellingen van de raad uit de motie 'Naar een integraal sport- en beweegbeleid' samen met doelstellingen van het Rijk en onze eigen ambitie: In 2040 beweegt 75 procent van onze inwoners voldoende.

Hoe zorgen we nu dat in Culemborg meer inwoners in beweging komen? En dan ook de mensen uit kwetsbare doelgroepen? In het afgelopen jaar zijn de eerste ervaringen opgedaan met beweeglessen voor mensen met een chronische ziekte en anderen die niet makkelijk in beweging komen. We gaan nu meer beweegaanbieders betrekken bij de beweegprogrammering, aanbieders die kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid garanderen. Met een aanbod dat inzichtelijk, betaalbaar en makkelijk toegankelijk is.

Maatschappelijk partners hebben goed meegedacht over wat nodig is. Belangrijke pijler is de verbinding van onderwijs, zorg, welzijn en sociale zaken/armoede & schulden met onze sportverenigingen, sportondernemers, beweegcoaches en buurtsportcoaches. Zodat vanuit deze sectoren een verbetering van de gezondheid kan worden gesignaleerd en gestimuleerd. Daarnaast moeten we onze sportverenigingen nog beter ondersteunen, zodat ze een sterke basis hebben. En ze een beweegprogrammering kunnen opstellen voor iedereen, ongeacht lidmaatschapsstatus.

Met trots bied ik dit plan aan. Ik heb er alle vertrouwen in dat dit ertoe bijdraagt dat Culemborg in beweging komt. En dat we daarmee het risico op overgewicht, eenzaamheid en valpartijen bij ouderen verlagen en de sociale basis versterken. Dus dat we zo een betere gezondheid van onze inwoners kunnen bereiken.

Mischa Peters
Wethouder Zorg, welzijn en sport

1 Inleiding

1.1. Aanleiding

Sport en bewegen maakt ons fysiek en mentaal gezond, creëert saamhorigheid, biedt mogelijkheden voor talentontwikkeling, maar is ook gewoon een prettige vrijetijdsbesteding. (...) Sport en bewegen verbindt. Bewegen, sporten en spelen zorgt voor ontmoeting, draagt bij aan integratie en houdt mensen fit en gezond. (Uit: Lokaal Sportakkoord II, 2023)

We hebben in Culemborg veel ambities voor onze inwoners op het vlak van sport en bewegen. En daar dragen veel partijen in de stad in samenwerking aan bij. Dat begon met het lokaal sportakkoord I (2020) en het lokaal preventieakkoord (2021).

Met het herijkt lokaal sportakkoord II (2023) en Gezond en Actief Culemborg (2023) is er nog meer aandacht gekomen voor het belang van sport en bewegen voor de gezondheid en welzijn van alle Culemborgers. En voor het belang van samenwerking tussen de verschillende domeinen: sport & bewegen, welzijn en zorg (zie plaatje).

Hiermee sluiten we in Culemborg aan bij de bestuurlijke afspraken die zijn gemaakt in het Gezond Actief Leven Akkoord¹, Integraal Zorg Akkoord², hervormingsagenda jeugd³, Wonen Ondersteuning Zorg voor Ouderen⁴, waarin de opdracht aan gemeenten is verwoord om meer aan preventie te doen, passende zorg te leveren en domeinen beter samen te laten werken.

Sporten en bewegen staat in Culemborg bij veel inwoners en organisaties al goed op de agenda. Wat echter nog ontbreekt is een sport- en beweegbeleid waarin deze beoogde richting, geconcretiseerd in doelen ook door de raad is vastgelegd. Bij de totstandkoming van zowel het lokaal sportakkoord II als het plan voor Gezond en Actief Leven werd dit door partners in de stad ook gemist. Daarvoor is dit beleidsplan *Culemborg in beweging* bedoeld.

De raad heeft hier in de motie *Naar een integraal sport- en beweegbeleid* d.d. 10 november 2022 ook om gevraagd. In deze motie constateert de raad onder meer dat “een goede samenhang tussen gezondheidsbeleid, sport en bewegen in deze tijd onontkoombaar is en met een gezonde levensstijl preventief veel maatschappelijke kosten bespaard kunnen worden”. De raad roept het college daarom op toe te werken aan een lokaal sport- en beweegbeleid, waarin het in ieder geval gaat over het enthousiasmeren van nieuwe doelgroepen voor sport en bewegen, hiertoe samen te werken met maatschappelijke partners (welzijn, kinderopvang, beweegaanbieders) en te bekijken welke ondersteuning sport- en beweegaanbieders hierbij nodig hebben.

¹ Zie website [GALA - Gezond en Actief Leven Akkoord | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

² Zie website [Integraal Zorgakkoord: 'Samen werken aan gezonde zorg' | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

³ Zie website [Hervormingsagenda Jeugd 2023 - 2028 | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

⁴ Zie website [Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen \(WOZO\) | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

1.2. Reikwijdte en beoogde werking

Met dit sport- en beweegbeleid wordt de visie op sport- en bewegen met bijhorende doelen door de raad vastgesteld. Daarmee ligt er een richtinggevend kader vanuit de raad voor een effectieve uitvoering van alle landelijke bestuurlijke afspraken en het werkprogramma van het Lokaal Sportakkoord II en het werkprogramma van het plan Gezond Actief Culemborg.

1.3. Totstandkoming

Dit deelbeleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met in- en externe partners.

Vanuit Gezond Actief Culemborg heeft een pilotperiode plaatsgevonden voor de inzet van de combinatiefunctionarissen. De inzet van deze combinatiefunctionarissen was voorheen volledig binnen de Brede School Culemborg (doelgroep 6-12 jaar). In de geest van de BRC is het de bedoeling deze te verruimen naar de doelgroep 0-100 jaar. In de pilotperiode is gewerkt met een buurtsportcoach, een beweegcoach en een verenigingsondersteuner/clubkadercoach. Mede daardoor is er een supportteam Gezond Actief Culemborg ontstaan.

In nauwe samenwerking met het supportteam Gezond Actief Culemborg zijn de contouren van een beleidsplan 'Culemborg in beweging' opgesteld. Dat betekent dat we de ervaringen van de afgelopen pilotperiode hebben opgehaald en gebruikt in de beleidsontwikkeling van het betreffende voorliggende beleidsplan. Daarnaast hebben we een conceptversie van het beleidsplan begin 2025 ter consultatie voorgelegd aan alle stakeholders.

1.4. Leeswijzer

We starten in hoofdstuk 2 met onze visie op sport & bewegen. Hoofdstuk 3 gaat over de ambitie en doelen voor sport & bewegen in Culemborg ('Wat willen we bereiken?'). Vervolgens beschrijven we in de hoofdstuk 3 en 4 wat we daarvoor gaan doen en wat dat mag kosten. Tot slot geven we in hoofdstuk 5 aan hoe we de doelen uit hoofdstuk 3 monitoren.

2 Visie op sport en bewegen

I. Keuzes voor nu, straks en later

Bewegen speelt een cruciale rol in gezondheidspreventie. Het is belangrijk om nu stappen te maken. Regelmatige lichaamsbeweging helpt niet alleen om fysieke gezondheid te verbeteren, maar heeft ook positieve effecten op mentale gezondheid. Nederlanders waaronder Culemborgers leven steeds korter in goede gezondheid, en het aantal mensen met chronische aandoeningen neemt toe. De samenwerkende Gezondheidsfondsen waarschuwen voor een toekomstige gezondheidsramp als er niet snel gezamenlijke actie wordt ondernomen om deze trend te keren en gezondheid centraal te stellen in beleid en dagelijkse praktijk. Het geldende adagium is: later is nu.

II. Beweegbeleid in verbinding met zorg en welzijn

De verbinding van beweegbeleid met zorg en welzijn is essentieel voor het bevorderen van een gezonde leefstijl en het verbeteren van de algehele gezondheid van de bevolking. De verbindende keuzes richten zich op het concept positieve gezondheid. Sport en bewegen hebben impact op de zes dimensies van positieve gezondheid: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren. Combinatiefunctionarissen (waaronder een beweegcoach/buurstportcoach) verbinden sport/bewegen met andere sectoren zoals zorg/welzijn/onderwijs, werken samen met huisartsen/fysiotherapeuten/welzijnsorganisaties om mensen te stimuleren meer te bewegen, en zetten netwerken op tussen sportaanbieders, zorgverleners en welzijnsorganisaties.

III. Sportverenigingen en beweegaanbieders hebben een centrale rol

Sportverenigingen en beweegaanbieders hebben impact op de gezondheid en het welzijn van onze inwoners en integraal beweegbeleid vraagt om een sterke succesvolle verbinding tussen sport- en beweegaanbieders met de domeinen onderwijs, zorg, welzijn en sociale zaken/armoede & schulden. Dit betekent dat sportverenigingen/beweegaanbieders direct betrokken moeten worden bij de beweegprogrammering van de gezonde leefstijl en bij de Culemborgse maatregelen in het kader van een effectieve gezondheidspreventie.

IV. Bewegen als medicijn

'Bewegen als medicijn' heeft het potentieel om de algehele gezondheid van de bevolking te verbeteren en de druk op de gezondheidszorg te verminderen. Dit concept gaat uit van het belang van lichaamsbeweging als een preventief middel voor diverse gezondheidsproblemen (waaronder aandoeningen als diabetes type 2, hart- en vaatziekten, en obesitas). Het handelingsperspectief is dat artsen beweegrecepten voorschrijven (als een aanvulling op traditionele medische behandelingen) waarbij patiënten worden doorverwezen naar een leefstijladviseur/leefstijlloket. Dit betekent dat we toegroeien naar een samenwerking tussen zorgverleners en beweegprofessionals om bewegen als medicijn te integreren in de gezondheidszorg.

V. Bewegen in de directe leefomgeving

Het stimuleren van beweging in de directe leefomgeving is een effectieve manier om de gezondheid en het welzijn van de bevolking te bevorderen. Dat betekent dat we een fysieke omgeving moeten inrichten die mensen aanmoedigt om dagelijks meer te bewegen, wat bijdraagt aan een betere fysieke en mentale gezondheid. Het is daarbij belangrijk dat de omgeving toegankelijk is voor iedereen, inclusief mensen met een beperking.

VI. Bewegen in een sterke sportvereniging

Om sport- en beweegaanbod voor meer (kwetsbare) kinderen/jongeren/volwassenen te bieden zijn er sterke en toekomstbestendige aanbieders nodig in sport en bewegen waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is.

Een sterke sportvereniging heeft een goed georganiseerd bestuur en voldoende vrijwilligers, biedt een breed scala aan activiteiten voor verschillende doelgroepen, zorgt ervoor dat iedereen (ongeacht leeftijd, achtergrond of fysieke mogelijkheden) kan deelnemen aan sportactiviteiten, fungeert als open ontmoetingsplek, is financieel gezond en stabiel, en kan samenwerken met zorgverleners en welzijnsorganisaties om beweegprogramma's te ontwikkelen die gericht zijn op gezondheidsdoelen. Verenigingsondersteuning is daarbij van belang om sportverenigingen te helpen om al deze elementen duurzaam te combineren.

3 Wat willen we bereiken?

In dit hoofdstuk schetsen we de ambitie en doelen voor 'gezondheid' uit de Koers Sociaal Domein en de actuele opgaven formuleren. Deze hebben we vertaald in een ambitie en concrete doelen voor sport & bewegen in Culemborg.

3.1. Ambitie en doelen 'gezondheid' uit de Koers Sociaal Domein

In de Koers Sociaal Domein zijn onze hoofddoelen voor het sociaal domein opgenomen. Het sport- en beweegbeleid draagt bij aan het thema 'Gezondheid'. Daarover zijn de volgende ambities opgenomen:

Culemborgers zijn in de basis gezond en vitaal. Ze eten gezond en hebben een gezond gewicht. Het middelengebruik (roken, alcohol, drugs) onder jongeren en volwassenen wordt teruggedrongen. En Culemborgse ouderen leven vitaal en nemen actief deel aan de maatschappij. Culemborg kent een gezonde en veilige leefomgeving. Inwoners worden uitgenodigd tot spelen, bewegen en ontmoeten.

Gezond zijn	Gezond leven	Gezonde leefomgeving
Meer inwoners zijn fysiek en mentaal gezond.	Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl (regelmatig bewegen, stoppen met roken en matig alcoholgebruik).	Meer inwoners wonen in een prettige leefomgeving, die uitnodigt tot gezond gedrag.

3.2. Huidige opgaven voor sport & bewegen

De actuele opgaven voor het versterken van sport en bewegen in Culemborg ontleen we aan het Nationaal Sportakkoord II en de Koers Sociaal Domein.

Nationaal Sportakkoord II (2022): uitdagingen

In het tweede Nationaal Sportakkoord (2022) zijn de volgende uitdagingen geformuleerd waar de sport en de sportcultuur voor staan:

- Het sportaanbod bij sportaanbieders sluit (te vaak) onvoldoende aan op de veranderende behoefte van de sporter op zowel kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid.
- De uitstroom bij sportclubs in bepaalde groepen zoals 12- tot 18-jarigen is te hoog.
- Als volwassenen eenmaal zijn gestopt met sporten, komen zij moeilijk weer in beweging en terug bij de sportaanbieders.
- De ondersteuning van en dienstverlening aan de sportaanbieders is erg versnipperd.
- De maatschappelijke waarde van (top)sport is nog te beperkt zichtbaar.
- Sport en sportief bewegen zit te weinig in gedrag en routine van alle inwoners van Nederland.
- Als we als samenleving doorgaan op de huidige voet, is in 2040 één op de drie Nederlanders chronisch ziek.

Koers Sociaal Domein: speerpunten voor 2025-2030

Op basis van de ontwikkelingen, opgaven en startmeting op de beleidsindicatoren zijn in de Koers Sociaal Domein zes speerpunten geformuleerd voor de periode 2025-2030. Dit sport- en beweegbeleid draagt bij aan drie van deze zes speerpunten, namelijk:

1. **Opgroeien** - Betere (mentale) gezondheid voor jeugdigen en een stevige pedagogische basis
2. **Gezondheid** - Meer inwoners in beweging, minder inwoners met overgewicht en minder valongevallen bij ouderen
3. **Samen leven & ondersteunen** - Versterken sociale basis, in het bijzonder in relatie tot overbelaste mantelzorgers, verminderen van eenzaamheid en de vergrijzing

3.3. Ambitie sport & bewegen in Culemborg

Op basis van de visie op sport & bewegen, de doelen uit de Koers Sociaal Domein en de actuele uitdagingen hebben we de volgende ambitie voor sport & bewegen in Culemborg geformuleerd.

Bewegen en sport is voor iedereen in Culemborg; het is voor iedereen dagelijks onderdeel van het leven. Inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezonder door te bewegen.

Het beweegaanbod is inclusief. Sport en bewegen is aantrekkelijk en toegankelijk voor alle inwoners van Culemborg. Er wordt rekening gehouden met de diversiteit en mogelijkheden van inwoners. Zowel voor jeugd als volwassenen en ouderen is het aanbod aantrekkelijk, laagdrempelig en toegankelijk. En iedereen kan sociaal veilig sporten.

Bewegen en sport heeft ook een maatschappelijke waarde. Het bevordert gezondheid, energie, plezier en zingeving in het dagelijks leven en levert een bijdrage aan het tegengaan van eenzaamheid en kansenongelijkheid. De Culemborgse sporters en evenementen vormen een inspiratie voor de samenleving.

Sportverenigingen en hun vrijwilligers vervullen hier een cruciale rol in. Culemborgers ontmoeten elkaar, werken aan een gezamenlijk doel, verhogen de saamhorigheid en creëren tegelijkertijd een aantrekkelijk sport- en beweegaanbod. Het fundament van de sport is op orde. Organisatie en aanbieders van sport en bewegen zijn vitaal en toekomstbestendig.

3.4. Concrete doelen sport & bewegen

Hoofddoel: Sporten en bewegen maakt een vanzelfsprekend onderdeel uit van het leven van iedere inwoner, en levert daarmee een bijdrage aan de gezondheid en welzijn van Culemborgers. Daartoe hebben we de volgende concrete doelen geformuleerd (grotendeels ontleend aan het lokaal sportakkoord II en Gezond Actief Culemborg):

1. **Passend beweegaanbod.** Er is een passend, divers en toegankelijk beweegaanbod voor alle Culemborgers.
 - a. Het aanbod binnen bestaande sport- en beweegaanbieders voor diverse en kwetsbare doelgroepen wordt vergroot.
 - b. De buurtsportcoach en beweegcoach zorgen voor laagdrempelige beweegactiviteiten voor inwoners die niet aan regulier beweeg- of sportaanbod kunnen deelnemen.
2. **Sociaal veilig sporten.** Sport- en beweegaanbieders beschikken over deskundigheid en mogelijkheden om kwetsbare doelgroepen mee te laten doen en kansengelijkheid te bevorderen waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is.
3. **Samenwerken aan sport & bewegen.** De domeinen sport & bewegen, zorg, onderwijs, welzijn en cultuur worden werken met elkaar samen.
 - a. De buurtsportcoach en beweegcoach vervullen hierin een verbindende rol.
 - b. Bewegen op recept wordt vanuit zorg & welzijn ingezet.
 - c. In de ketenaanpakken 'aanpak kinderen met overgewicht', 'valpreventie', 'kansrijke start', 'Gecombineerde Leefstijl Interventie GLI volwassenen', 'welzijn op recept' maken sport en beweegactiviteiten dan wel direct onderdeel uit van de ketenaanpakken, dan wel indirect als doorverwijzingsmethodiek.
4. **Vitale sportaanbieders.** De organisatie en financiën van vitale aanbieders zijn toekomstbestendig en voorzieningen zijn duurzaam en functioneel.
 - a. De verenigingsondersteuner/clubkadercoach vervult hierin een ondersteunende rol.
5. **Sport inspireert.** De Culemborgse (top) sporters en evenementen vormen een inspiratie voor de samenleving en de verbindende waarde van sport en bewegen met maatschappelijke doelen.
6. **Gezonde leefomgeving.** De leefomgeving in Culemborg nodigt uit tot bewegen.

4 Wat gaan we daarvoor doen?

Om onze ambitie en doelen ten aanzien van sport & bewegen te verwezenlijken gaan we het volgende doen:

1. Inrichten supportteam 'Gezond Actief Culemborg'
2. Het supportteam ondersteunt de uitvoering van Gezond Actief Culemborg en het Lokaal Sportakkoord II en werkt verder aan de volgende speerpunten:
 - i. Een brede programmering op het gebied van bewegen en cultuur voor alle inwoners (0-100 jaar)
 - ii. Een programmering voor bewegen voor kwetsbare groepen
 - iii. Duurzame samenwerking tussen zorgverleners en beweegprofessionals waarbij beweegactiviteiten worden geprogrammeerd als onderdeel van een herstel of gezondheidsplan ('bewegen op recept')
 - iv. Ondersteunen van de uitvoering van de ketenaanpakken 'aanpak kinderen met overgewicht', 'valpreventie', 'kansrijke start', 'Gecombineerde Leefstijl Interventie GLI volwassenen', 'welzijn op recept'.
 - v. Het ondersteunen van sportverenigingen om een rol te vervullen in de beweegprogrammering voor niet-leden, het versterken van de sportverenigingen en het versterken van de sociale veiligheid en pedagogische kwaliteit binnen sportverenigingen.
 - vi. Herkenbare events waaronder het Feel Alive event, het Sportcafé, het Sportgala.
3. Voortzetten inkomensondersteunende maatregelen
4. Inrichten fysieke leefomgeving die mensen aanmoedigt om dagelijks meer te bewegen

Dit wordt hieronder nader omschreven.

1. Inrichting supportteam 'Gezond Actief Culemborg'

We richten een supportteam 'Gezond Actief Culemborg' verder in vanuit de brede profielen zoals opgenomen in de rijksregeling 'Brede Regeling Combinatiefuncties' (BRC). Dat doen we op de volgende wijze:

Transitie van programmering voor kinderen naar programmering voor alle inwoners

- Op basis van de BRC bemensen we de profielen 'combinatiefunctionaris sport onderwijs', 'combinatiefunctionaris cultuur onderwijs', 'beweegcoach', 'buurtsportcoach', 'clubkadercoach/verenigingsondersteuner', 'combinatiefunctionaris cultuur breed'. De algemene aansprektitel van de verschillende profielen is combinatiefunctionaris.
- Daarbij gaan we de komende twee jaren 2025-2026 de volgende transitie doorlopen:
 - Huidige situatie. In 2024 waren er meerdere deeltijd 'combinatiefunctionarissen sport onderwijs' en deeltijd 'combinatiefunctionarissen cultuur onderwijs' werkzaam in Culemborg. Daarnaast is er in 2024 een pilotproject gedraaid met een deeltijd 'beweegcoach' en een deeltijd 'clubkadercoach/verenigingsondersteuner' en een deeltijd 'buurtsportcoach'. De combinatiefunctionarissen onderwijs werkten onder de vlag van het netwerk Brede School Culemborg. De overige combinatiefunctionarissen werkten in een pilotomgeving met als doel om de eerste ervaringen op te doen in het functioneren als supportteam 'Gezond Actief Culemborg'. De combinatiefunctionarissen onderwijs programmeren voor kinderen op de basisschool. De

overige combinatiefunctionarissen programmeren voor kleuters-jongeren-volwassenen-senioren.

- Transitie. In 2025 stellen we – samen met alle stakeholders – een transitieplan op waarbij de combinatiefunctionarissen onder een nieuwe vlag gaan programmeren voor alle doelgroepen en alle inwoners. Daarbij is het uitgangspunt van de transitie dat de bestaande programmering op de basisscholen (nu gepositioneerd als de Brede School Culemborg) wordt afgeslankt naar een duurzame basisprogrammering én dat de programmering voor kleuters-jongeren-volwassenen-senioren wordt geïntensiveerd gebruik makend van de pilotervaringen uit 2024.

Onderzoek naar organisatievorm van supportteam

- We bemensen de combinatiefunctionarissen met lokale professionals in de wereld van bewegen en cultuur, en gaan met ieder van hen een ‘overeenkomst van opdracht’ aan. Dit is een handelwijze die we al vanaf het beëindigen van de subsidie aan het centrum de kunsten De Plantage vanaf 2016 in de praktijk brengen voor de combinatiefunctionarissen in de Brede School Culemborg.
- Daarbij gaan we de volgende onderzoeken doen:
 - We weten dat de Belastingdienst op 1 januari 2025 volledig gaat handhaven op ‘schijnzelfstandigheid’. Dit betekent dat organisaties die mensen als zzp’er inhuren voor werk dat zij niet zelfstandig uitvoeren, een boete en naheffingen kunnen krijgen. Daarbij geldt een overgangperiode van 1 jaar waarin werkgevers en werkenden nog geen ‘vergrijpboete’ krijgen als zij kunnen bewijzen dat zij stappen zetten tegen schijnzelfstandigheid. We onderzoeken de aangescherpte handhaving en onderzoeken of en zo ja welke consequenties dit heeft voor de vigerende handelwijze.
 - Daarbij nemen we het scenario mee dat het supportteam in de toekomst in het jasje kan worden gestoken van een ‘supportbedrijf’ met een reguliere subsidierelatie met de gemeente.

2. Het supportteam ondersteunt de uitvoering van Gezond Actief Culemborg en het Lokaal Sportakkoord II

Het supportteam ondersteunt de uitvoering van het GAC en LSaII en werkt verder aan onderstaande speerpunten:

- i. Het ontwikkelen een brede programmering op het gebied van bewegen en cultuur voor alle inwoners (van 0-100 jaar) met behoud van een afgeslankte basisprogrammering voor kinderen van 4-12 jaar en het online toegankelijk maken van deze brede programmering op een website.

(*) Het supportteam lanceert - medio 2025 - een nieuwe website waar voor eenieder (deelnemer en professionele partner) waarop alle gezonde activiteiten worden ontsloten met een inschrijfmodule en een betaalmodule.

(*) Het supportteam maakt een programmering op vanaf september 2025 met een balans tussen een afslankte basisprogrammering voor kinderen op de basisscholen én een geïntensiveerde programmering voor kleuters-jongeren-volwassenen-senioren.

- ii. Het inzetten op een programmering voor bewegen voor kwetsbare groepen.
- (*) Het supportteam biedt veel verschillende wekelijkse beweegactiviteiten aan in nauwe samenwerking met fysiotherapeuten en sportverenigingen. Dit aanbod⁵ is vraaggericht en duurzaam afgestemd met alle maatschappelijke partners in het werkprogramma Gezond Actief Culemborg.
- iii. Het ontwikkelen van een duurzame samenwerking tussen zorgverleners en beweegprofessionals waarbij beweegactiviteiten worden geprogrammeerd als onderdeel van een herstel- of gezondheidsplan.
- (*) Het supportteam ondersteunt een leefstijladviseur die samenwerkt met huisartsen en fysiotherapeuten, en die samen met een patiënt onderzoekt of een programma op het gebied van bewegen/cultuur/ontmoeting een onderdeel kan zijn van zijn/haar herstel of gezondheidsplan.
- iv. Het ondersteunen van de uitvoering van de ketenaanpakken 'aanpak kinderen met overgewicht', 'valpreventie', 'kansrijke start', 'Gecombineerde Leefstijl Interventie GLI volwassenen', 'welzijn op recept'.
- (*) Het supportteam geeft ondersteuning aan de verschillende ketenaanpakken. Sport en beweegactiviteiten maken dan wel in de eerste lijn direct onderdeel uit van de ketenaanpakken, dan wel in de tweede lijn indirect als doorverwijzingsmethodiek.
- (*) Het supportteam houdt – samen met de regisseur Gezond Actief Culemborg - de knelpunten in de verschillende ketenaanpakken in de gaten en zoekt – daar waar mogelijk - samen met de gezondheidspartners naar haalbare tijdelijke en duurzame doorbraken⁶.
- v. Het ondersteunen sportverenigingen – door de inzet van een clubkadercoach en een verenigingsondersteuner – om een rol te vervullen in de beweegprogrammering voor niet-leden en het versterken van de sportverenigingen.
- (*) Het supportteam helpt bij het opzetten van beweegprogramma's binnen de sportvereniging die toegankelijk zijn voor iedereen, ongeacht hun lidmaatschapsstatus, biedt begeleiding aan de trainers binnen de sportvereniging om hun vaardigheden te verbeteren, ondersteunt de sportvereniging om samen met lokale gezondheidsorganisaties gezamenlijke initiatieven te ontwikkelen.
- (*) Het supportteam helpt de sportvereniging bij het verbeteren van hun organisatie met het oog op de continuïteit en meer impact kunnen hebben, ondersteunt de sportvereniging in het ontwikkelen van strategieën om de financiële basis van de sportvereniging te versterken, begeleidt de sportvereniging om te komen tot een effectieve communicatie zodat meer mensen zich bewust worden van de verenigingsactiviteiten en zich aangesproken voelen om deel te nemen.
- (*) Het supportteam ondersteunt de sportvereniging en beweegaanbieder bij het organiseren van voldoende blijvende aandacht voor sociale veiligheid in een respectvolle inclusieve omgeving en zet daarbij in op (*) het maken van duidelijke afspraken over wel en niet acceptabel gedrag, (*) het aanwijzen van een aanspreekpunt/vertrouwenspersoon, (*) het aanvragen van een VOG aan iedereen die werkt met kinderen en kwetsbare personen, (*) het scholen van trainers-coaches met oog voor pedagogiek en integriteit.

⁵ Dit betekent dat de pilotprogrammering (zie <https://sportinculemborg.nl/beweeglessen/>) wordt gecontinueerd en verder uitbreid.

⁶ In Culemborg hebben momenteel 9 fysiotherapeuten de scholing "Starten met de valanalyse" van VeiligheidNL gevolgd en zij staan klaar om het oefenprogramma OTAGO uit te gaan voeren. Het OTAGO oefenprogramma is de enige erkende interventie die geschikt is voor thuiswonende ouderen met een hoog valrisico en dit oefenprogramma kan alleen met valanalyse (valrisicobeoordeling) vergoed worden uit de basisverzekering. Op dit moment kan er geen valanalyse worden uitgevoerd en is het ook niet mogelijk ouderen met een hoog valrisico door te verwijzen vanuit de huisarts. De keten stopt dus momenteel voor mensen met een hoog valrisico. Dit is niet wenselijk en samen met de GGD en de regisseur Gezond Actief Culemborg wordt er een tijdelijke oplossing gezocht.

- vi. Het ontwikkelen een aantal duurzame herkenbare events waaronder het Feel Alive event, het Sportcafé, het Sportgala.

(*) Het supportteam organiseert periodiek het Feel Alive Event, een evenement met stands en informatiesessies over verschillende gezondheid gerelateerde onderwerpen, zoals sport en bewegen, voeding, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen.

(*) Het supportteam organiseert periodiek het Sportcafé, een informele bijeenkomst waar sporters, sportliefhebbers, sportbesturen en andere betrokkenen samenkomen om – in een ontspannen sfeer - ideeën en ervaringen kunnen uitwisselen om van elkaar te leren en om elkaar te inspireren. Het is ook mogelijk dat de gemeente een onderwerp agendeert om hierover met de sportverenigingen in gesprek te gaan.

(*) Het supportteam organiseert periodiek het Sportgala, een evenement om samen sportprestaties te vieren en te erkennen. Het Sportgala kan de komende jaren verschillende vormen aannemen, waaronder een avond met een diner, een prijzenuitreiking, een toespraak en een optreden. Het sportgala is ook een moment om te netwerken en inspiratie op te doen voor de toekomst.

3. Voorzetten inkomensondersteunende maatregelen

Om er voor te zorgen dat sport & bewegen ook toegankelijk is voor inwoners met minder geld werken we eraan dat de inkomensondersteunende maatregelen – het jeugdfonds sport & cultuur en volwassenenfonds sport & cultuur - worden voortgezet.

4. Inrichten gezonde leefomgeving

In het uitvoeringsplan Gezond Actief Culemborg is als doel opgenomen: 'Bij besluitvorming over fysieke leefomgeving worden beweeg-, gezondheids- en sociale aspecten meegenomen'. In de omgevingsvisie van Culemborg is het belang van een gezonde leefomgeving verankerd. Daarmee ligt het vast in de uitgangspunten voor alle ontwikkelingen in de leefomgeving binnen Culemborg, waaronder ook de gebiedsontwikkeling van de wijk Stationskwartier. Tevens wordt het huidige beleid van de gemeente Culemborg voor een gezonde leefomgeving (waaronder vergroening, schone lucht, klimaatadaptatie) voortgezet met aandacht voor dementievriendelijke looproutes.

5 Wat mag het kosten?

De uitvoering van het voorliggende beleidsplan is budgettair neutraal voor de gemeentebegroting van Culemborg.

PLANPERIODE

Het voorliggende beleidsplan kent een planperiode van 2025-2030. Daarbij is er financieringszekerheid tot 31 december 2026. Dit houdt verband met het feit dat de financiering verbonden is de 'brede spuk rijksregeling' en deze regeling heeft een looptijd tot 31 december 2026. De aanvulling is dat de 'brede spuk rijksregeling' deels een opvolger is van een eerdere rijksregeling en deze eerdere rijksregeling wordt reeds vanaf 2008 aan de deelnemende gemeenten verstrekt. De gemeente Culemborg neemt deel vanaf 2010.

RIJKSFINANCIERING

Mocht binnen de financieringsperiode 2025-2026 de rijksoverheid een nader besluit nemen om de hoogte van de gemeentelijke bekostiging van de 'brede spuk rijksregeling' te wijzigen (naar beneden bij te stellen) dan volgt er ook een passende wijziging in de uitvoering van dit beleidsplan.

LASTEN

De uitvoering van het voorliggende beleidsplan vraagt enerzijds de inzet van combinatiefunctionarissen (vanuit een vijftal profielen) inclusief de inzet van een coördinator en anderzijds een programmering voor alle doelgroepen. Dit betekent ook dat er twee kostencategorieën zijn: (a) indirecte kosten, zijnde loon/opdrachtkosten⁷ combinatiefunctionarissen en coördinator, (b) directe kosten, zijnde programmakosten. De nadere toelichting van de kostencategorieën zijn als volgt:

a	De inzet van combinatiefunctionarissen brengt indirecte kosten met zich mee. In de afgelopen jaren zijn er ruim twintig combinatiefunctionarissen werkzaam geweest veelal vanuit een overeenkomst van opdracht met de gemeente Culemborg. Daarnaast zijn er enkele mensen die vanuit een vrijwilligersovereenkomst en stageovereenkomst aan het werk zijn en gaan in de ondersteuning aan combinatiefunctionarissen.
b	De opdracht aan de combinatiefunctionarissen is om een programmering te ontwikkelen en uit te voeren ter ondersteuning van de doelen van het GAC en het LSaII. Een programmering heeft ten alle tijden meerdere directe kosten waaronder huurkosten van een accommodatie (bijvoorbeeld een sporthal) en materiaalkosten. Een beweegprogrammering kan ook specifieke directe kosten met zich meebrengen door bijvoorbeeld de inhuur van een externe rolstoelvaardigheidstrainer voor een beweegprogrammering voor mensen in een rolstoel.

⁷ Er kan onderscheid gemaakt worden in drie verloningssituaties: (*) een combinatiefunctionaris is in gemeentelijke loondienst, (**) een combinatiefunctionaris is zelfstandige zonder personeel (ZZPer) en werkt in opdracht van de gemeente, (***) een combinatiefunctionaris is in loondienst bij een maatschappelijke instelling of sportvereniging en de gemeente gaat een subsidierelatie met de betreffende organisatie ter hoogte van de opdrachtkosten. Culemborg neemt al vanaf 2010 deel aan de regeling BRC of de voorganger van de betreffende regeling. In de periode 2010-2016 was zowel verloningssituatie ** als *** aan de orde. In de laatste jaren is met name verloningssituatie ** aan de orde.

FINANCIERING

De uitvoeringslasten van het voorliggende beleidsplan worden volledig gefinancierd vanuit de ontvangen rijksmiddelen van de 'brede spuk rijksregeling' aangevuld met een gemeentelijke cofinanciering op één onderdeel, te weten de BRC deelregeling. Daarbij worden de volgende spelregels gehanteerd:

- i. De loon/opdrachtkosten van de combinatiefunctionarissen van alle profielen worden in 2025 en 2026 allereerst begroot in de betaalregel Brede Regeling Combinatiefuncties (zijnde de rijksfinanciering aangevuld met de gemeentelijke cofinanciering). Dit betekent dat het volledige budget van de BRC is begroot voor deze lasten.
- ii. Vanuit de rijksregeling 'Brede Regeling Combinatiefuncties' (BRC) (als onderdeel van de 'brede spuk rijksregeling') is als cofinanciersrichtlijn opgenomen dat een deelnemende gemeente het ontvangen budget aanvult vanuit de rekenregel dat de totale loonkosten 100% bedragen en dat rijksbijdrage daarvan 40% beslaat. Dit betekent dat de gemeente de resterende 60% vanuit eigen middelen bijdraagt. Deze bijdrage is meerjarig begroot in de gemeentebegroting van Culemborg.
- iii. De directe programmakosten worden allereerst begroot in de betaalregel 'lokaal sportakkoord'.
- iv. Daar waar de combinatiefunctionarissen in 2025 en 2026 specifieke samenhangende activiteiten verrichten binnen (de doelen van) andere betaalregels (en ontvangen rijksmiddelen van) van de 'brede spuk rijksregeling' dan worden er eveneens loon/opdrachtkosten en programmakosten voor combinatiefunctionarissen begroot in deze betaalregels. In 2024 is voor de pilot programmering van 'beweegzorg' deze situatie onder meer gehanteerd binnen de betaalregel 'versterken sociale basis' en 'terugdringen gezondheidsachterstanden'. In 2024 is voor de pilot inzet van de 'clubkadercoach' en 'verenigingsondersteuner' deze situatie onder meer gehanteerd binnen de betaalregel 'lokaal sportakkoord'.
- v. Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld van enerzijds de uitvoeringskosten van het beleidsplan 'Culemborg in beweging' en anderzijds een sluitende dekking in de beschikbare financieringsmiddelen. Daarbij worden alle betaalregels van de 'brede spuk rijksregeling' bekeken.

6 Hoe weten we of het goed gaat?

Monitoring vindt zowel plaats op het niveau van de beleidsdoelen als op het niveau van de uitvoering. Beleidsmonitoring gaat over de samenleving als geheel: worden de door ons beoogde maatschappelijke effecten voor onze inwoners behaald? Monitoring van de uitvoering gaat over de vraag welke directe resultaten er worden geleverd.

6.1. Monitoring van beleidsdoelen ‘gezondheid’

De beleidsdoelen die gemonitord worden op het vlak van gezondheid zijn vastgesteld in de Koers Sociaal Domein.

	Gezond zijn	Gezond leven	Gezonde leefomgeving
Maatschappelijk effect	Meer inwoners zijn fysiek en mentaal gezond.	Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl (regelmatig bewegen, stoppen met roken en matig alcoholgebruik).	Meer inwoners wonen in een prettige leefomgeving, die uitnodigt tot gezond gedrag.
Beleids-indicatoren	• (Zeer) goed ervaren gezondheid • Hoog risico op depressie/ angststoornis • (Heel) veel stress in afgelopen 4 weken • Hoge veerkracht • Valongevallen 65+ met ziekenhuisopname	• Wekelijks sporters • Voldoet aan de beweegrichtlijn • Overgewicht • Ernstig overgewicht • Roker • Voldoet aan de alcoholrichtlijn	• Cijfer woonomgeving krijgt onvoldoende • (Zeer) tevreden over nabijheid sportmogelijkheden • (Zeer) tevreden over nabijheid speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar • (Helemaal) eens met voldoende groen in de buurt • (Helemaal) eens met straten, paden en stoepen goed begaanbaar

In de Koers Sociaal Domein (2024) is een startmeting van deze beleidsindicatoren gedaan. Deze cijfer hebben we ook opgenomen in Bijlage III. De laatste cijfer gebaseerd op de gezondheidsmonitor van de GGD zijn uit 2022. In het najaar van 2024 is de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2024 uitgevoerd. De resultaten van deze meting zijn medio 2025 beschikbaar.

6.2. Monitoring van de uitvoering

De directe resultaten worden gemonitord aan de hand van onderstaande indicatoren. De indicatoren zijn ondergebracht per speerpunt zoals benoemd in paragraaf 4.2.

We kiezen ervoor om, onder verwijzing naar indicatoren in de speerpunten i/ii/v waar mogelijk gebruik te maken van de huidige kwantitatieve registratiesystemen om de benodigde gegevens te verzamelen. Daar waar de samenwerking en de uitvoering geanalyseerd dient te worden, onder verwijzing naar indicatoren in de speerpunten iii/iv/v, maken we gebruik van kwalitatieve onderzoeksmethodes zoals een focusgroep.

We rapporteren eens per jaar over de uitkomsten van de uitvoeringsmonitor, te beginnen begin 2026 gevolgd door begin 2027.

speerpunt i

Het ontwikkelen een brede programmering op het gebied van bewegen en cultuur voor alle inwoners (van 0-100 jaar) met behoud van een afgeslankte basisprogrammering voor kinderen van 4-12 jaar en het online toegankelijk maken van deze brede programmering op een website.	
*	We bepalen hoeveel unieke beweegactiviteiten door het supportteam worden ondersteund.
*	We bepalen hoeveel unieke deelnemers hebben deelgenomen aan beweegactiviteiten.

speerpunt ii

Het inzetten op een programmering voor bewegen voor kwetsbare groepen ('bewegen op recept' 'beweegzorg').	
*	We bepalen hoeveel unieke beweegzorguren door het supportteam zijn ondersteund.
*	We bepalen hoeveel unieke deelnemers hebben deelgenomen aan de beweegzorgactiviteiten.

speerpunt iii

Het ontwikkelen van een duurzame samenwerking tussen zorgverleners en beweegprofessionals waarbij beweegactiviteiten en culturele activiteiten worden geprogrammeerd als onderdeel van een herstel of gezondheidsplan.	
*	We gaan periodiek in gesprek met zorgverleners en beweegprofessionals over de resultaten en wijze waarop er doorverwijzingen plaatsvinden vanuit de huisarts naar de beweegprogrammering.

speerpunt iv

Het ondersteunen van de uitvoering van de ketenaanpakken 'aanpak kinderen met overgewicht', 'valpreventie', 'kansrijke start', 'Gecombineerde Leefstijl Interventie GLI volwassenen', 'welzijn op recept'.	
*	We gaan periodiek in gesprek met de partners van Gezond Actief Culemborg over de resultaten en wijze waarop beweegactiviteiten in de eerste lijn direct onderdeel uitmaken van de ketenaanpakken, dan wel in de tweede lijn indirect als doorverwijzingsmethodiek?

speerpunt v

Het ondersteunen van sportverenigingen – door de inzet van een clubkadercoach en een verenigingsondersteuner – om een rol te vervullen in de beweegprogrammering voor niet-leden en het versterken van de sportverenigingen.	
--	--

*	We gaan periodiek in gesprek met de sportverenigingen en overige beweegaanbieders over de resultaten en wijze waarop beweegaanbieders samen met lokale gezondheidsorganisaties activiteiten aanbieden voor niet-leden?
*	We bepalen hoeveel mensen (jeugd en volwassenen) lid zijn van de Culemborgse sportverenigingen.

speerpunt vi

Het ontwikkelen een aantal duurzame herkenbare events waaronder het Feel Alive event, het Sportcafé, het Sportgala.	
*	We bepalen welke events er georganiseerd zijn?

Bijlage I – Werkplan Lokaal Sportakkoord II

In het lokale Culemborgse sportakkoord II (2023) worden vijf doelen benoemd. Voor deze doelen is onderstaande aanzet gegeven voor een eerste operationele uitwerking.

Werkprogramma Lokaal Sportakkoord II				
		Doelen		aanzet operationele uitwerking (acties)
1		passend beweegaanbod		
1	*	Het beweeg- en sportaanbod is inzichtelijk en toegankelijk.	a	Het beweeg- en sportaanbod in Culemborg voor alle doelgroepen is in beeld. De lokale sport is herkenbaar en heeft bruikbare informatie beschikbaar voor professionals en deelnemers.
			b	De doelgroep die te weinig beweegt, wordt bereikt en de behoeftes worden gepeild.
			c	De krachten worden gebundeld met tweedelijns professionals om een sluitende keten te vormen voor beweegstimulering voor alle leeftijden.
			d	Er worden meer toegankelijke en beweegvriendelijke openbare ruimten gecreëerd om te kunnen bewegen.
	*	De sportdeelname onder jongeren in het VO wordt verhoogd en de sportuitval verlaagd.	a	In schooljaar 2023-2024 wordt het programma 'shuffle sports' geprogrammeerd om de eerste ervaringen op te doen.
	*	De combinatiefunctionarissen hebben een rol in de beweegzorg in Culemborg en ondersteunen de realisatie van de doelen van het sportakkoord.	a	Er wordt er naar toegewerkt dat combinatiefunctionarissen beweegactiviteiten (en cultuuractiviteiten) gaan programmeren voor een brede doelgroep van 0-100 jaar. In de afgelopen jaren heeft de inzet van de combinatiefunctionarissen zich beperkt tot de doelgroep 4-12 jaar binnen het netwerk Brede School Culemborg.
2		Sociaal veilig sporten		
	*	Sport- en beweegaanbieders beschikken over deskundigheid en mogelijkheden om kwetsbare doelgroepen mee te laten doen en kansengelijkheid te bevorderen waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geborgd is.	a	Sportverenigingen nemen deel aan trainingen binnen het platform van sportservices NOC/NSF (https://nocnsf.nl/sportakkoord/services-sportakkoord).
			b	Sportaanbieders werken met de basiseisen sociale vaardigheid middels de regeling VOG, Gedragscode Sport, Code Goed Sportbestuur, Vertrouwens-contactpersoon en Cursus of e-learning voor trainer-coaches.
			c	Sportverenigingen worden ondersteund om aan de slag te gaan met een positieve sportcultuur. Dit kan zich richten op veiligheid, pedagogische vaardigheden van een trainer, duidelijke regels met een gedragscode, intervisie- of opleiding

			bijeenkomsten en ondersteuning voor bestuurders en verenigingen of een vertrouwenscontactpersoon.
3	samenwerken aan sport en bewegen		
	*	De domeinen sport & bewegen, zorg, onderwijs, welzijn en cultuur worden met elkaar verbonden.	a Sportverenigingen worden direct betrokken bij de beweegprogrammering van de gezonde leefstijl en bij de Culemborgse maatregelen in het kader van een effectieve gezondheidspreventie zoals opgenomen in het 'Gezind Actief Culemborg' werkprogramma (waaronder de activiteiten in het kader van de Gecombineerde Leefstijl Interventie GLI en valpreventie).
4	vitale sportaanbieders		
	*	Culemborg heeft vitale sportaanbieders.	a Clubkadercoaching/verenigingsondersteuning wordt als taakprofiel toegevoegd aan het werk van de combinatiefunctionarissen.
			b Alle partners van het sportakkoord worden gestimuleerd om gedragsregels op te stellen met een aannamebeleid voor vrijwilligers waarin het overleggen van een VOG een verplicht onderdeel is.
	*	Er is sprake van een toekomstbestendige sportinfrastructuur die uitnodigend, faciliterend en toegankelijk is voor iedereen.	a De sportinfrastructuur in Culemborg voor alle doelgroepen heeft de aandacht waarbij (verbeteringen in het) optimaal ruimtegebruik het uitgangspunt is.
5	Sport inspireert		
	*	Er komt meer aandacht voor waardevolle topsportprestaties en vergroten van de zichtbaarheid en bereik van de topsport, voor maatschappelijke doelen en om mensen te inspireren.	a Er wordt een jaarlijks terugkerend "Feel Alife Event" georganiseerd vanuit een brede oriëntatie op sport en effectieve gezondheidspreventie.
			b In 2024 wordt een sportgala georganiseerd om de eerste ervaringen op te doen.
			c In 2024 wordt gestart met het opstellen van een evenementen agenda en wordt onderzocht hoe een meldingssysteem voor bijzondere prestaties in zowel breedte- als topsport kan worden opge maakt.

Bijlage II – Werkplan Gezond Actief Culemborg

In het lokale werkprogramma 'Gezond Actief Culemborg' (2023) worden drie doelen ten aanzien van de ambitie Bewegen & Sport. Voor deze doelen is onderstaande aanzet gegeven voor een eerste operationele uitwerking.

Werkprogramma Gezond Actief Culemborg			
	Doelen		Aanzet operationele uitwerking (acties)
1	Het beweeg- en sportaanbod is inzichtelijk en toegankelijk	a	Het in beeld brengen van het beweeg- en sportaanbod in Culemborg voor alle doelgroepen.
		b	Het verkennen van een gezondheidsloket met het oog op begeleiding naar passend en toegankelijk aanbod.
2	Sport- en beweegaanbieders beschikken over deskundigheid en mogelijkheden om kwetsbare doelgroepen mee te laten doen en kansengelijkheid te bevorderen	a	Sportaanbieders werken met de basiseisen sociale vaardigheid middels de regeling VOG, Gedragscode Sport, Vertrouwenscontactpersoon en Cursus of e-learning voor trainer-coaches.
		b	Het bevorderen van deskundigheid door het volgen van aanvullende trainingen / workshops vanuit welzijn en zorg.
		c	Sportaanbieders werken samen voor het bedienen van specifieke doelgroepen.
3	De buurtsportcoach en beweegcoach zorgen voor laagdrempelige beweegactiviteiten voor inwoners die niet aan regulier beweeg- of sportaanbod kunnen deelnemen.	a	Inwoners die te weinig bewegen worden bereikt en er is beweegaanbod dat aansluit op de behoeften. Hierbij worden geen drempels opgeworpen (geen bureaucratie om deel te nemen).
		b	De inzet van een buurtsportcoach en beweegcoach (combinatiefunctionarissen in de Brede Regeling Combinatiefuncties) wordt voorbereid.

Bijlage III – Beleidsindicatoren ‘gezondheid’

GEZONDHEID - Gezond zijn									
Meer inwoners zijn fysiek en mentaal gezond.									
Indicator	Vindplaats (bron)	2020		2021		2022		2023	
		Cul	NL	Cul	NL	Cul	NL	Cul	NL
(Zeer) goed ervaren gezondheid	Statline.rivm.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) - vierjaarlijks	77,2%	79,1%	--	--	75,3%	70,0%	--	--
Hoog risico op depressie/angststoornis	Statline.rivm.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) - vierjaarlijks	7,3%	6,4%	--	--	10,2%	9,7%	--	--
(Heel) veel stress in afgelopen 4 weken	Statline.rivm.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) - vierjaarlijks	18,6%	17,7%	--	--	16,5%	20,6%	--	--
Hoge veerkracht	Statline.rivm.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) - vierjaarlijks	-- (niet gevraagd in 2020)	-- (niet gevraagd in 2020)	--	--	50,6%	49,5%	--	--
Valongevallen 65+ met ziekenhuisopname Per 10.000 inwoners 65+	Wsjg.nl – Gezondheid (Veiligheid.nl)	119	125	147	132	188	135		

GEZONDHEID - Gezond leven									
Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl (regelmatig bewegen, stoppen met roken en matig alcoholgebruik).									
Indicator	Vindplaats (bron)	2020		2021		2022		2023	
		Cul	NL	Cul	NL	Cul	NL	Cul	NL
Wekelijkse sporters	Wsjg.nl - BBV (meerdere bronnen)	50,2%	50,8%	--	--	55,0%	53,6%	--	--
Voldoet aan de beweegrichtlijn	Statline.rivm.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) - vierjaarlijks	52%	50,4%	--	--	52,6%	47,5%	--	--
Overgewicht	Statline.rivm.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) - vierjaarlijks	48,1%	49,4%	--	--	50,7%	50,3%	--	--
Ernstig overgewicht	Statline.rivm.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) - vierjaarlijks	14,5%	14,7%	--	--	15,6%	15,7%	--	--

GEZONDHEID - Gezond leven									
Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl (regelmatig bewegen, stoppen met roken en matig alcoholgebruik).									
Roker	Statline.rivm.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) - vierjaarlijks	13,1%	16,7%	--	--	12,9%	16,6%	--	--
Voldoet aan de alcoholrichtlijn	Statline.rivm.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) - vierjaarlijks	47%	43,4%	--	--	43,9%	42,5%	--	--

GEZONDHEID - Gezonde leefomgeving									
Meer inwoners wonen in een prettige leefomgeving, die uitnodigt tot gezond gedrag.									
Indicator	Vindplaats (bron)	2020		2021		2022		2023	
		Cul	NL	Cul	NL	Cul	NL	Cul	NL
Cijfer woonomgeving onvoldoende	Gezondheidincijfers.ggd gelderland zuid.nl (Gezondheidsmonitor volw/ouderen) – vierjaarlijks	7%	7% (Gld Zuid)	--	--	9%	8% (Gld Zuid)	--	--
(Lokaal) (Zeer) tevreden over nabijheid sportmogelijkheden	Gemeentelijke beleidsmonitor Sociale kracht (tweejaarlijks)	78%	--	--	--	71%	--	--	--
(Lokaal) (Zeer) tevreden over nabijheid speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar	Gemeentelijke beleidsmonitor Sociale kracht (tweejaarlijks)	69%	--	--	--	64%	--	--	--
(Lokaal) (Helemaal) eens met voldoende groen in de buurt	Gemeentelijke beleidsmonitor Sociale kracht (tweejaarlijks)	-- (niet gevraagd in 2020)	--	--	--	77%	--	--	--
(Lokaal) (Helemaal) eens met straten, paden en stoepen goed begaanbaar	Gemeentelijke beleidsmonitor Sociale kracht (tweejaarlijks)	-- (niet gevraagd in 2020)	--	--	--	66%	--	--	--
De gemeente Culemborg monitort – vanuit het fysieke domein - nog meer aspecten van gezonde leefomgeving zoals: luchtkwaliteit, geluidsoverlast, klimaatadaptatie. Dat gaat over aspecten van de leefomgeving die de gezondheid beïnvloeden.									